



Přístup veřejnosti k dokumentům 2015

Příspěvek předsednictva k
výroční zprávě Evropského
parlamentu

Oddělení pro transparentnost

Výzkumná služba Evropského parlamentu
Evropský parlament

Květen 2016

ÚVOD

Parlament, Rada a Komise uplatňují nařízení (ES) č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti ke svým dokumentům od 3. prosince 2001.

Podle čl. 17 odst. 1 tohoto nařízení: „Každý orgán jednou ročně zveřejní zprávu o předchozím roce, ve které uvede počet případů, ve kterých odepřel přístup k dokumentům, důvody těchto odepření a počet citlivých dokumentů nezaznamenaných do rejstříku“.

Podle čl. 116 odst. 7 jednacího řádu výboru Parlamentu příslušný pro záležitosti týkající se právních předpisů v oblasti transparentnosti, kterým je Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE), vypracuje na základě informací poskytnutých předsednictvem a z jiných zdrojů výroční zprávu podle čl. 17 odst. 1 nařízení (ES) č. 1049/2001. Výroční zpráva výboru LIBE je poté předložena v plénu.

Tento dokument je návrhem příspěvku předsednictva k výroční zprávě Evropského parlamentu za rok 2015 podle čl. 17 odst. 1 nařízení (ES) č. 1049/2001.

METODIKA

Při vypracování návrhu příspěvku předsednictva k výroční zprávě Evropského parlamentu za rok 2015 byla podruhé změněna metodika a příspěvek má odlišnou formu. S ohledem na aktualizovanou metodiku došlo konkrétně k těmto změnám:

- počty konzultovaných a požadovaných dokumentů se týkají pouze specifikovaných dokumentů;
- do statistik konzultovaných a požadovaných dokumentů nejsou zahrnuty žádosti o velmi vysoký nebo blíže neurčený počet dokumentů, které orgán nebyl schopen identifikovat;
- počty žádostí o přístup k dokumentům zohledňují žádosti jak o určitý, tak o blíže neurčený počet dokumentů;
- částečný přístup je započten jako kladná odpověď;
- potvrzující žádosti se týkají celkového odepření i poskytnutí částečného přístupu;
- potvrzující žádosti se započítávají do roku, kdy byla podána odpovídající původní žádost.

OBSAH

<i>Shrnutí zprávy</i>	4
<i>KAPITOLA I</i>	5
<i>Uplatňování nařízení (ES) č. 1049/2001 v roce 2015</i>	5
A) Obsah veřejného rejstříku dokumentů Parlamentu.....	5
B) Počet konzultovaných a požadovaných dokumentů.....	6
B.1) <i>Přímo prohlížené dokumenty</i>	6
B.2) <i>Dokumenty požadované prostřednictvím on-line formuláře žádosti nebo e-mailem</i> 7	7
C) Počet žádostí.....	8
D) Profily žadatelů.....	11
<i>KAPITOLA II Trendy a specifické otázky</i>	13
A) Koordinovaný postup novinářů žádajících o přístup k dokumentům souvisejícím s vydání poslanců a jejich nároky na příspěvky.....	13
B) Transparentnost a dokumenty ze třístranných jednání.....	14
C) Žádosti o bližší neurčený počet dokumentů.....	15
<i>KAPITOLA III Rozhodnutí evropské veřejné ochránkyně práv a judikatura</i>	17
1. Rozhodnutí veřejné ochránkyně práv uzavřít stížnost . 1257/2014/KM.....	17
2. Právní přezkum.....	17
A) Rozsudky.....	17
B) Nové případy.....	17
<i>Závěrečné poznámky</i>	19

Návrh příspěvku předsednictva k výroční zprávě Evropského parlamentu o přístupu veřejnosti k dokumentům – 2015 (článek 17 nařízení (ES) č. 1049/2001)

Shrnutí zprávy

Číselné údaje

- Počet odkazů na dokumenty ve veřejném rejstříku opět vzrostl. Ke dni 31. prosince 2015 databáze rejstříku obsahovala 606 256 odkazů.
- V roce 2015 žadatelé přímo na internetových stránkách veřejného rejstříku Parlamentu nahlédli do 82 612 dokumentů a více než jeden milion dokumentů si zájemci prohlédli prostřednictvím jiných platforem. V tomtéž období Parlament přijal prostřednictvím on-line formuláře nebo e-mailem 444 žádostí týkajících se 747 specifikovaných dokumentů, což představuje oproti roku 2014 nárůst o více než 40 %.
- Z výše zmíněných 444 žádostí jich 107 zahrnovalo dříve nezpřístupněné dokumenty.
- Celková míra kladných odpovědí v roce 2015 dosáhla téměř 90 %.
- Parlament odepřel přístup ve 44 případech, zejména u žádostí o dokumenty týkající se poslanců.
- Největší část žadatelů nadále představovali akademičtí a výzkumní pracovníci: do této kategorie se přihlásilo 32 % žadatelů. O dříve nezpřístupněné dokumenty ale nejčastěji žádali novináři.

Trendy

- Celkový úhrn žádostí o velmi vysoký nebo blíže neurčený počet dokumentů (žádostí o „všechny dokumenty související s“ určitou problematikou, „všechny dokumenty obsahující informace o“ konkrétním tématu nebo dokumenty pokrývající celé časové období apod.) v roce 2015 dramaticky vzrostl a ve srovnání s rokem 2014 se ztrojnásobil.
- Parlament čelil v roce 2015 novinářské kampani, která usilovala o získání přístupu k veškeré dokumentaci související s výdaji poslanců a jejich nároky na příspěvky.
- Zvýšil se zájem veřejnosti o dokumenty vztahující se k legislativním postupům směřujícím k rané dohodě. Jedná se zejména o vícesloupcové tabulky předkládané během interinstitucionálních třístranných setkání.
- Byly podány tři nové návrhy na zahájení řízení před Soudním dvorem domáhající se zrušení rozhodnutí Parlamentu ve věci přístupu k dokumentům.

KAPITOLA I

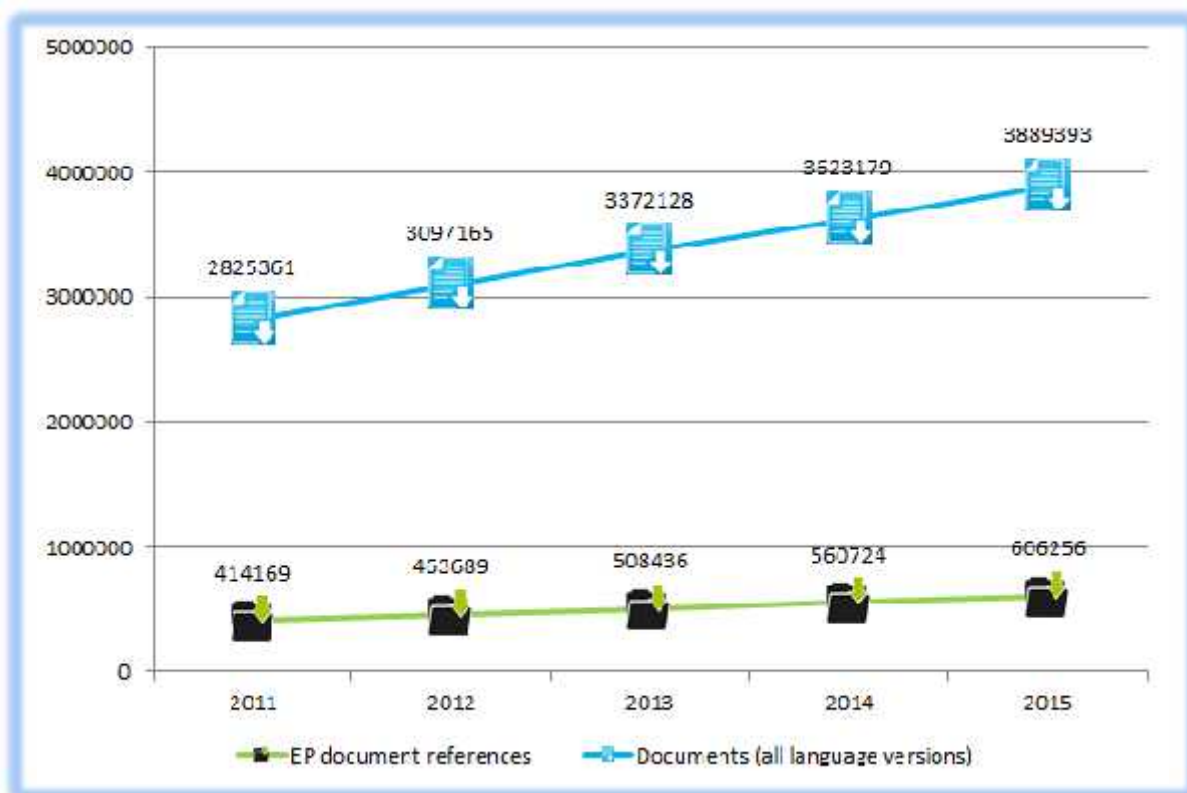
Uplatňování nařízení (ES) č. 1049/2001 v roce 2015

A) Obsah veřejného rejstříku dokumentů Parlamentu

Veřejný rejstřík dokumentů Parlamentu obsahuje odkazy na úřední dokumenty Parlamentu od roku 2001.

Počet odkazů na dokumenty se každoročně zvyšuje, v roce 2015 jich bylo o 8 % více než v roce 2014. Ke dni 31. prosince 2015 databáze rejstříku obsahovala 606 256 odkazů (což odpovídá 3 889 393 dokumentům, vezmeme-li v úvahu všechny jazykové verze). Ve veřejném rejstříku dokumentů Parlamentu nebyly uvedeny žádné citlivé dokumenty ve smyslu článku 9 nařízení (ES) č. 1049/2001.

(Fig. 1) **Vývoj veřejného rejstříku dokumentů Parlamentu**



B) Počty konzultovaných a požadovaných dokumentů¹

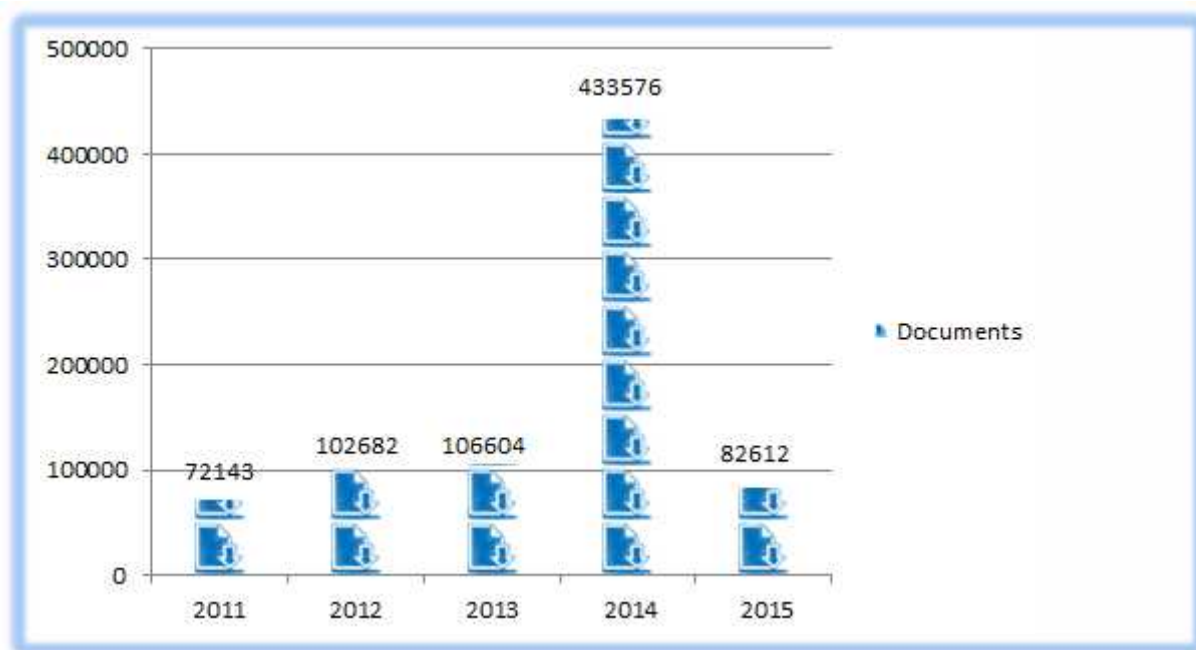
V souladu s článkem 12 nařízení (ES) č. 1049/2001 je možné nahlížet do zhruba 95 % dokumentů Parlamentu přímo na internetových stránkách veřejného rejstříku Parlamentu². Dokumenty, které nelze prohlížet přímo, je možné zpřístupnit na žádost podanou prostřednictvím on-line formuláře³ nebo e-mailem.

B.1) Přímo prohlížené dokumenty

Přímo na internetových stránkách veřejného rejstříku Parlamentu žadatelé v roce 2015 nahlédli do 82 612 dokumentů. Toto číslo ale nezohledňuje dokumenty konzultované prostřednictvím dalších platforem propojených s databází rejstříku, mezi které patří internetové stránky parlamentních výborů a stránka Parlamentu Think Tank (celkový počet stažených dokumentů z těchto zdrojů přesahuje jeden milion).

Nejčastějšími typy dokumentů prohlížených na internetových stránkách veřejného rejstříku byly (v sestupném pořadí): odpovědi na otázky (40,72 %), otázky k písemnému zodpovězení (25,71 %), přijaté texty (4,41 %), návrhy usnesení (2,06 %).

(Fig. 2) Počet dokumentů prohlížených na internetových stránkách veřejného rejstříku dokumentů



¹ Tyto počty se týkají pouze specifikovaných dokumentů

² <http://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?language=CS>

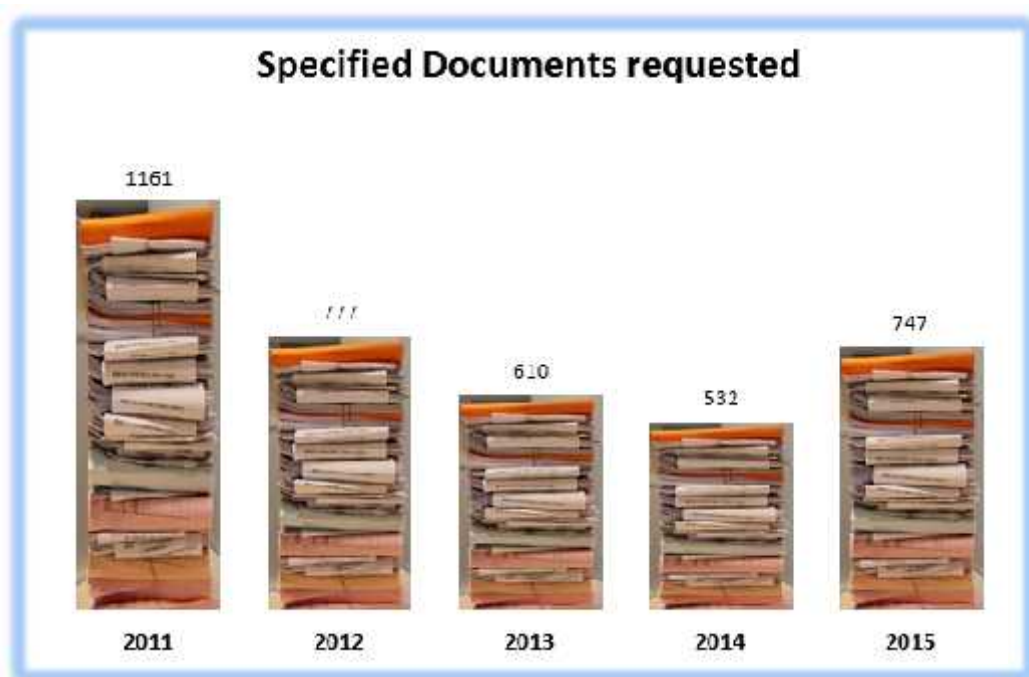
³ <https://www.secure.europarl.europa.eu/RegistreWeb/requestdoc/secured/form.htm?language=CS>

B.2) Dokumenty požadované prostřednictvím on-line formuláře žádosti nebo e-mailem

Prostřednictvím on-line formuláře nebo e-mailem bylo v roce 2015 požádáno o 747 specifikovaných dokumentů, což oproti předchozímu roku představuje více než 40% nárůst.

Tento nárůst nicméně nereflektuje blíže neurčený počet dokumentů spojených s žádostmi o „všechny dokumenty související s“ určitou problematikou, „všechny dokumenty obsahující informace o“ konkrétním tématu nebo dokumenty pokrývající celé časové období apod. Tyto dokumenty nelze statisticky vyčíslit.

(Fig. 3) **Počet specifikovaných dokumentů požadovaných prostřednictvím on-line formuláře žádosti nebo e-mailem**



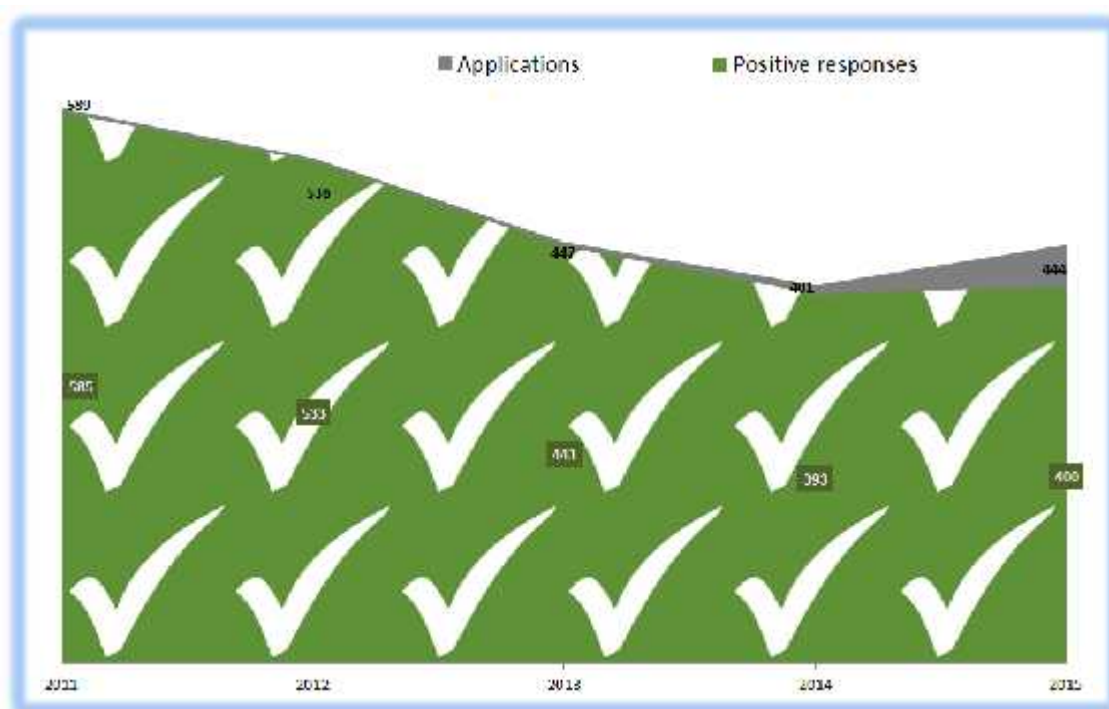
C) Počty žádostí

V roce 2015 Parlament obdržel 444 žádostí prostřednictvím on-line formuláře žádosti nebo e-mailem. Konkrétně Parlament vyřídil 322 žádostí o specifikované dokumenty, 112 žádostí o přístup k nevyomezenému počtu dokumentů a 10 interinstitucionálních konzultací v rámci tzv. Memoranda o porozumění⁴.

Za zmínku stojí, že celkový úhrn žádostí o blíže neurčený počet dokumentů oproti roku 2014 více než třikrát vzrostl. Téměř 25 % všech žádostí podaných v roce 2015 usilovalo o to, zpřístupnit „všechny dokumenty související s“ určitou problematikou nebo „všechny dokumenty obsahující informace o“ konkrétním tématu.

Parlament vyhověl 400 žádostem z celkových 444, které v roce 2015 obdržel, přičemž ve čtyřech případech udělil k požadovaným dokumentům částečný přístup.

(Fig. 4) Počet žádostí a kladných odpovědí



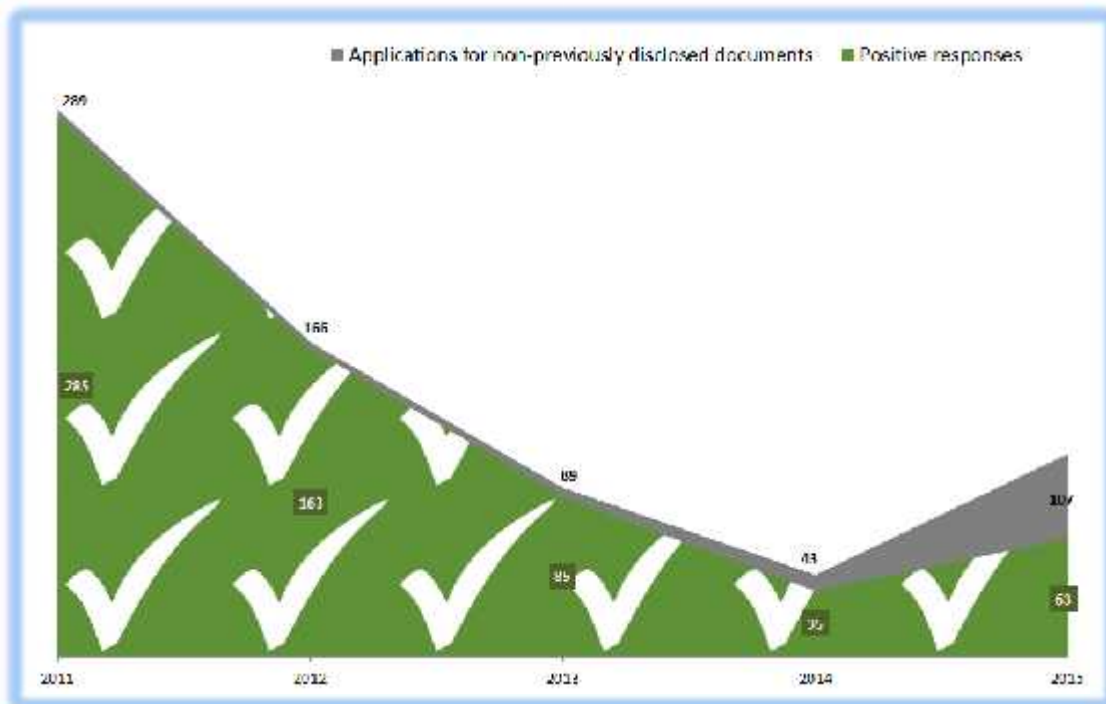
Ze 444 žádostí obdržených v roce 2015 se jich 107 týkalo dříve nezpřístupněných dokumentů.

Žádosti o dříve nezpřístupněné dokumenty zahrnovaly zejména dokumenty o poslancích (46,7 %), politických orgánech (17 %), financování politických stran na evropské úrovni (10 %), dokumenty z třístranných jednání (8,5 %), právní stanoviska (8 %) a veřejné zakázky (3 %).

V roce 2015 Parlament schválil 63 ze 107 žádostí o dříve nezpřístupněné dokumenty.

⁴ Memorandum o porozumění bylo podepsáno 9. července 2002 Evropským parlamentem, Radou a Komisí a týká se uplatňování čl. 4 odst. 4 nařízení (ES) č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise.

(Fig. 5) Počet žádostí o dříve nezpřístupněné dokumenty a kladných odpovědí

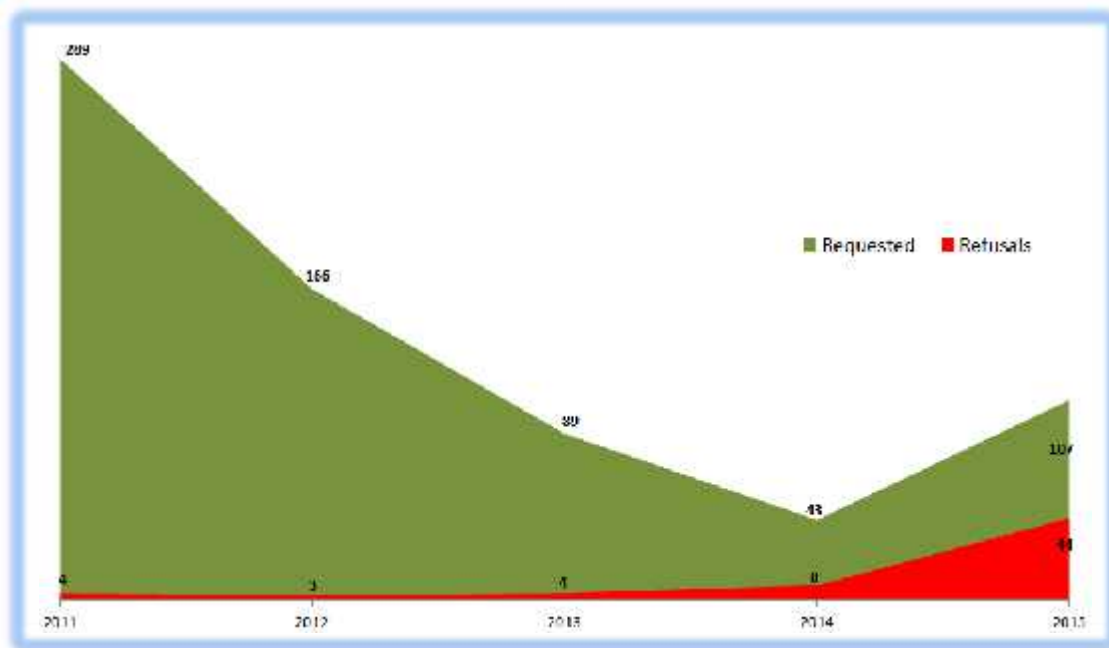


Rozhodnutím příslušného orgánu Parlament v roce 2015 odepřel veřejný přístup k dokumentům ve 44 případech, přičemž ve dvou z nich ale udělil k některým požadovaným dokumentům částečný přístup.

Ze zmíněných 44 odepření přístupu jich 40 usilovalo o zpřístupnění dokumentů týkajících se poslanců; ve dvou případech Parlament odepřel přístup k dokumentaci o financování politických stran, v jednom případě k dokumentaci na téma probíhajících jednání o nařízení o jednotném trhu v oblasti telekomunikací a v posledním případě k dokumentaci o zabezpečení budov Parlamentu.

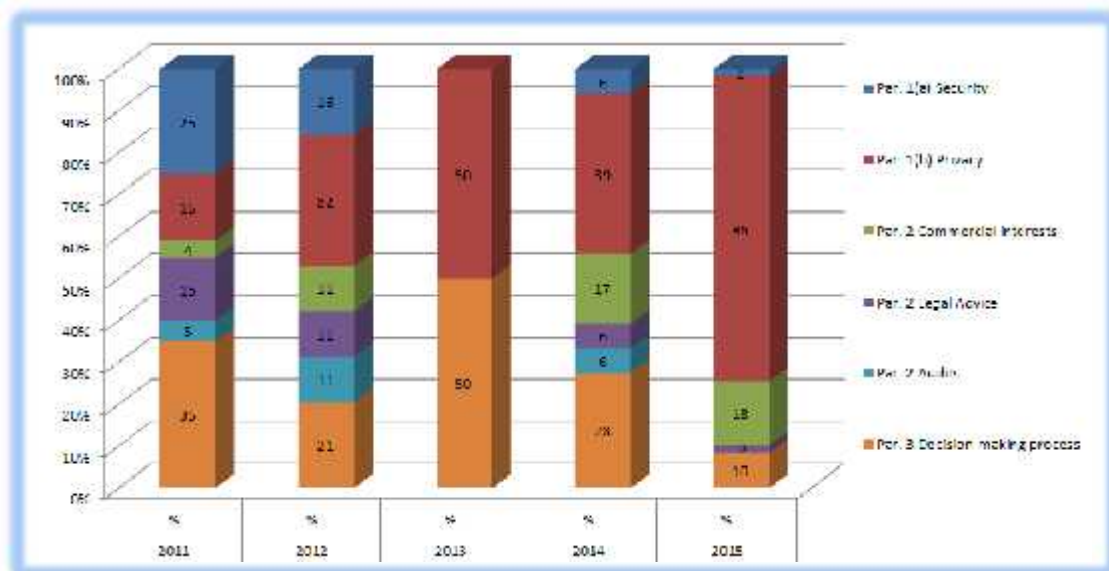
Je nutné poznamenat, že nárůst odepření oproti předchozímu roku je zapříčiněn 31 zamítnutými žádostmi, které v rámci koordinovaného postupu podalo 31 novinářů usilujících o přístup k veškeré dokumentaci týkající se výdajů poslanců a jejich nároků na příspěvky (viz kapitola II, část A)

(Fig. 6) Počet žádostí o dříve nezpřístupněné dokumenty a odepření



Stejně jako v roce 2014 vycházelo odepření přístupu hlavně z potřeby chránit soukromí a osobnost jednotlivce (čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 1049/2001), obchodní zájmy fyzických nebo právnických osob (čl. 4 odst. 2 nařízení (ES) č. 1049/2001) a rozhodovací proces Parlamentu (čl. 4 odst. 3 nařízení (ES) č. 1049/2001).

(Fig. 7) Míra využití výjimek podle článku 4 nařízení (ES) č. 1049/2001



Závěrem lze shrnout, že míra kladných odpovědí byla v roce 2015 opět vysoká, celkově dosáhla zhruba 90 % a v případě dříve nezpřístupněných dokumentů činila 60 %.

D) Profily žadatelů⁵

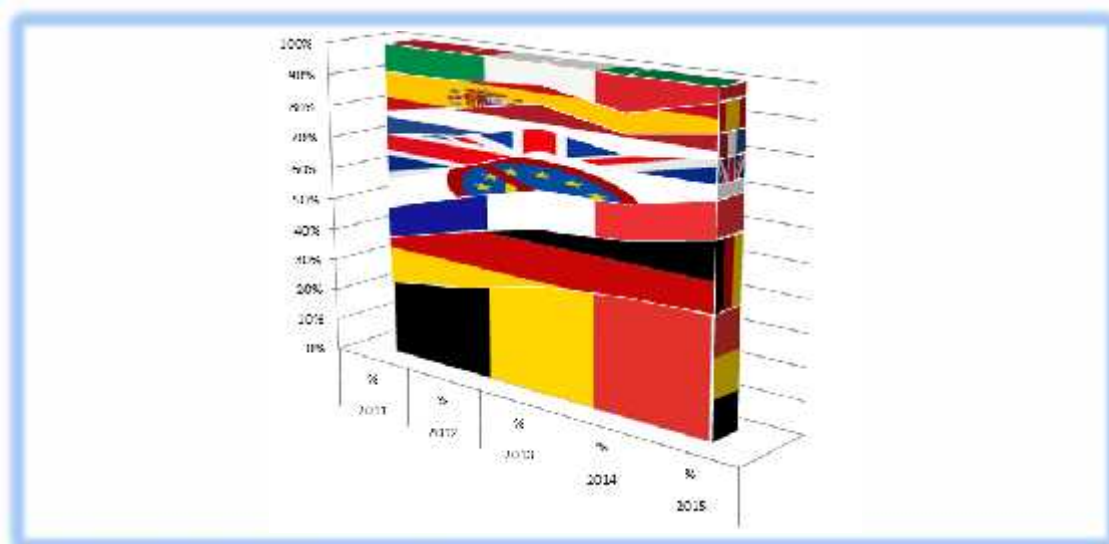
Mezi žadateli byli nadále nejčastěji zastoupeni akademičtí a výzkumní pracovníci (32 %) a dále zájemci z obchodního sektoru, environmentálních organizací a dalších zájmových skupin, kteří předložili dohromady zhruba 25 % žádostí. V roce 2015 podali velký počet žádostí novináři (12,5 %), kteří představují největší podíl žadatelů o dříve nezpřístupněné dokumenty, zatímco zastoupení právníků mezi žadateli zůstalo více méně stejné, okolo 9 %.

Pokud jde o zeměpisné rozložení žádostí mezi členské státy EU, byla jejich struktura v roce 2015 velmi podobná struktuře zaznamenané v předchozích letech. Stejně jako v předchozím roce pocházelo přibližně 30 % žádostí z Belgie, za níž následovalo (podle velikosti) Německo (cca 14 %), Francie (9 %), Španělsko (6,5 %), Nizozemsko a Spojené království (v obou případech téměř 6 %). Počet žádostí ze třetích zemí opět poklesl a představoval přibližně 3,1 % z celkového počtu.

Nejčastěji používaným jazykem v žádostech byla i v roce 2015 angličtina (56,5 %), za ní v pořadí nově následovala francouzština (13 %), němčina (ta mírně klesla na 11 %) a španělština (téměř 7 % podobně jako v minulých letech).

(Fig. 8) **Profily žadatelů o přístup k dokumentům v roce 2015⁶**

(Fig. 8a) **Státní příslušnost**



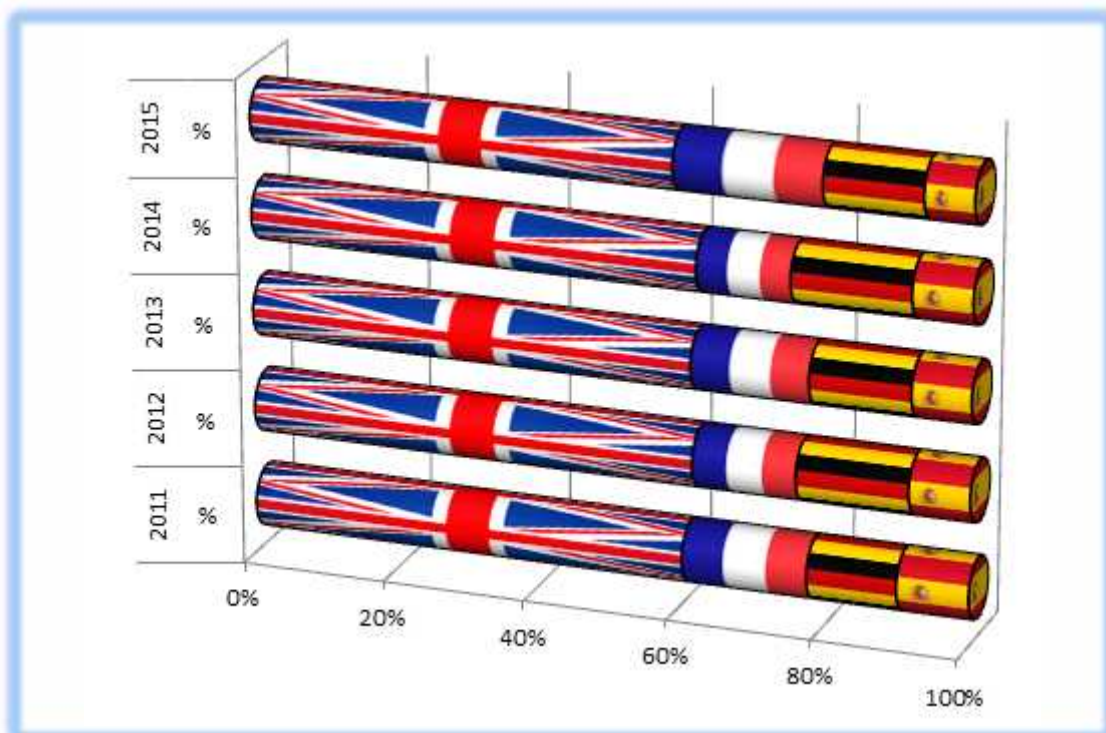
⁵ Údaje o profilech žadatelů jsou shromažďovány na základě informací, které uvedou v žádostech. Nicméně protože nařízení (ES) č. 1049/2001 nevyžaduje, aby žadatelé uváděli informace o své totožnosti, část z nich své zaměstnání neuvádí.

⁶ © k obrázkům v grafech: salem / Fotolia - kebox / Fotolia- Pekchar / Fotolia - DIDEM HIZAR / Fotolia - Claudio Divizia / Fotolia - ravenka / Fotolia - photolars / Fotolia - Becky Stares / Fotolia - Sylvie Bouchard / Fotolia - atScene / Fotolia - Seraphim Vector / Fotolia- valentint / Fotolia - quka / Fotolia - Gstudio Group / Fotolia - mostafa fawzy / Fotolia - BERLINSTOCK / Fotolia - Double-J Design - European Union

(Fig. 8b) **Povolání**



(Fig. 8c) **Jazyk**



KAPITOLA II

Trendy a specifické otázky

V roce 2015 se Parlament zabýval dvěma druhy žádostí: koordinovaným postupem 31 novinářů, kteří usilovali o přístup k veškeré dokumentaci související s výdaji poslanců a jejich nároky na příspěvky, a vzrůstajícím tlakem na přístup k dokumentům vztahujícím se k legislativním postupům směřujícím k rané dohodě, zejména vícesloupcovým tabulkám předkládaným během interinstitucionálních třístranných setkání (takzvané trialogy).

Navíc v roce 2015 výrazně vzrostl počet žádostí o přístup k vysokému nebo blíže neurčenému počtu dokumentů.

A) Koordinovaný postup novinářů žádajících o přístup k dokumentům souvisejícím s výdaji poslanců a jejich nároky na příspěvky

V roce 2015 dále narůstal zájem o dokumenty vztahující se k poslancům.

Přibližně 11 % všech žádostí usilovalo o přístup k dokumentům, jež se vztahují k poslancům, zejména k jejich výdajům a nárokům na příspěvky a jejich interakcím se zájmovými skupinami.

Při vyřizování těchto žádostí uplatňuje Parlament dvě hlavní zásady:

- a) V souladu s čl. 116 odst. 2 jednacího řádu Evropského parlamentu se dokumenty vypracované jednotlivými poslanci nebo politickými skupinami považují pro účely jejich zpřístupnění veřejnosti za dokumenty Parlamentu pouze tehdy, pokud jsou předloženy v souladu s jednacím řádem. To znamená, že osobní dokumenty poslanců, včetně jejich e-mailové korespondence, jimi vyhotovených nebo obdržených dopisů nebo interních poznámek, se nepovažují za „dokumenty Parlamentu“ a nevztahuje se na ně tudíž nařízení (ES) č. 1049/2001;
- b) zásady, o nichž dne 20. února 2008 rozhodlo předsednictvo na základě postupů osvědčených ve vnitrostátních parlamentech, podle nichž se nezveřejňují podrobné rozpisy částek skutečně vyplacených jednotlivým poslancům, ačkoli poslanci mohou dobrovolně zveřejňovat doplňující informace.

V roce 2015 se Parlament potýkal zejména se specifickým koordinovaným postupem usilujícím o zpřístupnění veškeré dokumentace související s výdaji poslanců a jejich nároky na příspěvky.

31 novinářů ze všech členských států EU předložilo podobné žádosti o přístup ke všem dokumentům Parlamentu, jež měly spojitost s náhradou výdajů vyplacenou poslancům z jejich členského státu a pokrývaly časové období od jednoho roku do více než čtyř let. V případě tří členských států byla předložena více než jedna žádost různými žadateli, kteří žádali o dokumenty z různých let.

Žadatelé usilovali o přístup k veškeré dokumentaci související s cestovními výdaji a příspěvky na pobyt poslanců a příspěvky na všeobecné výdaje a na parlamentní asistenci⁷

⁷ „Dokumentací“ se rozumějí jízdenky na vlak, elektronická potvrzení o zaplacení jízdenek či letenek, palubní lístky k letům, prohlášení o cestě, originály faktur dokládajících náklady na ubytování, dokumentace k výběrovým řízením na

a tvrdili, že zpřístupnit tyto dokumenty je nutné v zájmu 1) zajištění veřejné kontroly nad vynakládáním veřejných prostředků, čímž mohou být odhaleny možné finanční nesrovnalosti, a 2) příspěvi k veřejné debatě o tom, jak Parlament funguje, jak některé výdaje vznikají a jak jsou spravovány.

Podle odhadů Parlamentu překračuje počet dokumentů, jichž se žádosti potenciálně týkají, 200 000 za rok.

V odpovědích na tyto žádosti vzal Parlament v úvahu nejnovější judikaturu v dané oblasti⁸ a závazek instituce zajišťovat přiměřenou rovnováhu mezi veřejným zájmem na zpřístupnění informací a právem na ochranu soukromí a osobnosti dotčených jednotlivců. Parlament při zamítnutí žádostí vycházel zejména z následujících úvah:

- a) neexistence parlamentních dokumentů týkajících se dokumentace o využití příspěvků na všeobecné výdaje a kopií bankovních záznamů poslanců;
- b) potřeba chránit soukromí a osobnost jednotlivců podle čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 1049/2001, vzhledem k tomu, že žadatelé neprokázali, že předat jim dané osobní údaje je nezbytné;
- c) nadměrná administrativní zátěž spojená s možným zpřístupněním požadovaných dokumentů, jež byla nepřiměřená účelu žádostí a v rozporu se zásadou řádné správy.

Rozhodnutí Parlamentu zamítnout přístup k požadovaným dokumentům bylo žadateli napadeno u Soudního dvora a řízení doposud probíhá.

B) Transparentnost a dokumenty ze třístranných jednání

Druhým trendem v roce 2015, který stojí za zmínku, je vzrůstající zájem o dokumenty vztahující se k legislativním postupům směřujícím k rané dohodě, zejména k vícesloupcovým dokumentům předloženým v rámci třístranných jednání. Během roku k tomuto tématu souběžně zahájila šetření z vlastního podnětu veřejná ochránkyně práv.

Vícesloupcový dokument představuje sdílený dokument, protože obvykle obsahuje postoj všech tří orgánů, které se podílejí na vyjednávání, a dále čtvrtý sloupec pro možná kompromisní řešení. Pořadí a počet sloupců se však mohou lišit podle politické nezbytnosti a povahy jednání.

Vícesloupcové dokumenty vznikly jako hlavní pracovní nástroj daných orgánů pro účely projednávání legislativních návrhů a dosažení dohody. Účelem těchto dokumentů je pomoci sblížit postoje všech tří orgánů, a vytvořit tak prostor pro přijetí příslušného aktu v rané fázi postupu. Z tohoto hlediska byly vícesloupcové dokumenty vyvinuty jako pragmatický prostředek, který zajišťuje, aby jednání postupovala řádným způsobem, aby všechny zúčastněné strany získávaly aktuální informace a aby byla garantována vnitřní transparentnost procesu jednání. Staly se nepostradatelným nástrojem, který garantuje efektivitu procesu jednání a pomáhá budovat a zajišťovat v tomto procesu důvěru všech stran.

V roce 2015 se Parlament zabýval zejména žádostmi o přístup veřejnosti ke všem vícesloupcovým dokumentům týkajícím se všech probíhajících legislativních postupů.

akreditované parlamentní asistenty, smlouvy mezi poslanci, osobami, které poslanci v daných členských státech pověřili prováděním plateb, a místními asistenty, výplatní pásky, dohody o stážích, smlouvy s poskytovateli služeb a faktury za poskytnuté služby a kopie bankovních záznamů poslanců.

⁸ Věc T-115/13, *Dennekamp v. Parlament*, ECLI:EU:T:2015:497.

Žádost se vztahovala přibližně na 40 legislativních postupů a v jejich rámci zhruba 119 vícesloupcových dokumentů. Přestože Parlament obdržel řadu žádostí o přístup veřejnosti k dokumentům z třístranných jednání již v minulosti, s takto souhrnným požadavkem, jenž by mohl mít dalekosáhlé důsledky jak pro interinstitucionální jednání, tak i pro interní pracovní metody Parlamentu a politiku transparentnosti obecně, byl konfrontován poprvé.

Žádost byla zprvu zamítnuta na základě toho, že vzhledem k velmi vysokému počtu dokumentů, na něž se vztahovala, by její zpracování vytvořilo pro Parlament nadměrnou administrativní zátěž, v rozporu se zásadami proporcionality a řádné správy. Žadatel poté podal potvrzující žádost, v níž požadavek zúžil na vícesloupcové tabulky vztahující se k legislativním postupům založeným na článku 16 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) nebo spadajícím pod hlavu V SFEU, „Prostor svobody, bezpečnosti a práva“.

Pro danou potvrzující žádost pak bylo jako relevantní identifikováno pět legislativních postupů, pod něž spadalo osm vícesloupcových dokumentů. V zájmu zajištění přiměřené rovnováhy mezi veřejným zájmem na zpřístupnění informací a ochranou svého rozhodovacího procesu posoudil Parlament jednotlivě každý z dokumentů, na něž se potvrzující žádost vztahovala.

U každého konkrétního legislativního spisu vzal Parlament v úvahu možné následky jeho zpřístupnění, včetně potřeby zachovat důvěru mezi účastníky jednání, zamezení negativnímu vlivu na spolupráci mezi orgány a důležitosti zásady „dokud není dohodnuto vše, není dohodnuto nic“. Proto, přestože dokumenty zpřístupňuje, kdykoli je to možné, dospěl Parlament k závěru, že ochrana minimální úrovně důvěrnosti vyjednávacích postojů, jež jsou uvedeny ve vícesloupcových dokumentech, za účelem zajištění dobrého fungování probíhajícího rozhodovacího procesu orgánu, může převážit nad obecným zájmem, který představuje transparentnost, a to i v legislativním kontextu.

S ohledem na výše uvedené byl poskytnut plný přístup k šesti z požadovaných dokumentů, zatímco ke dvěma dokumentům, u nichž jednání ještě nebyla ukončena a týkala se zvláště citlivých témat, mohl být poskytnut pouze částečný přístup, protože jejich plné zpřístupnění v této fázi legislativního postupu by vážně ohrozilo rozhodovací proces orgánu ve smyslu čl. 4 odst. 3 prvního pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001.

C) Žádosti o blíže neurčený počet dokumentů

Jak již bylo zmíněno ve zprávě za rok 2014, v posledních letech je pozorován rostoucí trend žádostí usilujících o přístup k vysokému nebo blíže neurčenému počtu dokumentů, například žádosti o „*všechny dokumenty související s*“ určitou problematikou nebo „*všechny dokumenty obsahující informace o*“ konkrétním tématu nebo o všechny dokumenty pokrývající určité časové období. V roce 2015 počet žádostí o blíže neurčený počet dokumentů prudce vzrostl: bylo jich třikrát více než v roce 2014 a během celého roku představovaly 25 % všech žádostí o dokumenty.

Tyto žádosti bývají často podávány prostřednictvím veřejných portálů, jako je webová stránka „Ask the EU“, která poskytuje automatický systém generování e-mailových adres *ad hoc*, jenž slouží k podávání žádostí orgánům EU o přístup k dokumentům, aniž by uživatelé museli poskytovat jakékoliv informace o své existenci nebo totožnosti.⁹

⁹ http://www.asktheeu.org/en/body/european_parliament

Na rozdíl od právních předpisů některých členských států neobsahuje nařízení (ES) č. 1049/2001 žádné ustanovení o nekalých, nepatřičných nebo zjevně nerozumných žádostech. Nevyžaduje, aby žadatelé uváděli informace o své totožnosti ani důvody svých žádostí.

V některých případech však chybějící vysvětlení, jež by Parlamentu mohlo pomoci požadované dokumenty identifikovat, nebo absence identity žadatele, mohou řádné vyřízení žádosti komplikovat.

Například žádosti o „*všechny dokumenty*“ mohou mít za následek nadměrnou administrativní zátěž neslučitelnou se zásadou řádné správy, protože jejich vyřizování často vyžaduje důkladný průzkum, aby mohly být identifikovány všechny potenciálně relevantní dokumenty, a spolupráci několika sekcí parlamentu nad rámec jejich běžné činnosti.

Rovněž absence informací o identitě žadatele je zdrojem znepokojení, protože Parlamentu znemožňuje zabránit zneužívání přístupu k dokumentům a vyhnout se fiktivním nebo opakovaným žádostem z krycích e-mailových adres.

Z těchto důvodů a za účelem ochrany řádné správy Parlament v roce 2015 konsolidoval svůj postup tím, že po žadatelích požaduje poštovní adresu, aby jim mohl řádně oznámit zamítnutí přístupu k dokumentům doporučeným dopisem s potvrzením o převzetí, čímž je zajištěna právní jistota.

Ve stejném duchu začal v roce 2015 Parlament systematictěji odkazovat na článek 6 nařízení (ES) č. 1049/2001, přičemž pokud žádost není dostatečně přesná, požádá žadatele, aby ji vyjasnil.

KAPITOLA III

Rozhodnutí evropské veřejné ochránkyně práv a judikatura

1. Rozhodnutí veřejné ochránkyně práv uzavřít stížnost č. 1257/2014/KM

V roce 2014 byla proti Parlamentu podána stížnost (č. 1257/2014/KM) týkající se procesních aspektů žádosti o přístup k řadě dokumentů souvisejících s parlamentními peticemi. Po důkladném posouzení odpovědi Parlamentu a připomínek stěžovatele se veřejná ochránkyně práv rozhodla v květnu 2015 případ uzavřít, aniž by shledala jakýkoli nesprávný úřední postup.

2. Právní přezkum

A) Rozsudky

Rozsudkem ze dne 15. července 2015 ve věci T-115/13 (Dennekamp v. Parlament) Tribunál částečně zrušil rozhodnutí Parlamentu ze dne 11. prosince 2012, jímž Parlament odepřel přístup ke jmennému seznamu poslanců Evropského parlamentu, kteří jsou účastníky systému doplňkového důchodového pojištění, z důvodu ochrany soukromí a osobnosti jednotlivců podle čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 1049/2001.

Výsledkem soudního řízení bylo, že Tribunál napadené rozhodnutí zrušil pouze v tom ohledu, že odpíralo přístup k seznamu „*jmen členů účastnících se systému, kteří se jakožto členové pléna skutečně účastnili hlasování o systému dne 24. dubna 2007, 22. dubna 2008 a 10. května 2012*“.

Aby Parlament tento rozsudek provedl, zpřístupnil veřejnosti tři dokumenty obsahující výsledky jmenovitého hlasování (pozměňovací návrhy a konečné rozhodnutí) o systému doplňkového důchodového pojištění v rámci udělování absolutoria za rozpočtový rok 2005 (hlasování dne 24. dubna 2007), 2006 (hlasování dne 22. dubna 2008) a 2010 (hlasování dne 10. května 2012).

B) Nové případy

V roce 2015 byly na Parlament k Soudnímu dvoru podány tři nové žaloby:

1) Věc T-136/15 – Evropäiki Dynamiki v. Parlament (žadávání veřejných zakázek):

Tato žaloba byla k Soudnímu dvoru podána v březnu 2015 poskytovatelem služeb ohledně rámcové smlouvy pro služby v oblasti IT ITS08 (Poskytování externích služeb v souvislosti s IT), v návaznosti na rozhodnutí Parlamentu ze dne 13. února 2015, kterým Parlament odepřel přístup veřejnosti ke všem žádostem týkajícím se cenových nabídek, včetně jejich technických příloh, vydaných Evropským parlamentem pro všechny části zakázky v rámcové smlouvě.

Zamítnutí Parlamentu vycházelo z potřeby chránit veřejnou bezpečnost, soukromí a osobnost jednotlivců, obchodní zájmy třetích osob a rozhodovací proces. Parlament navíc poukázal na nadměrnou administrativní zátěž, kterou žádost vytváří, protože pokrývá zhruba 1 500 dokumentů, které by bylo potřeba vytřídit ze souboru 10 000 dokumentů,

příčemž by se celkově muselo posoudit 18 000 stran s ohledem na jejich možné zveřejnění.

2) Věc T-540/15 – De Capitani v. Parlament (dokumenty ze třístranných rozhovorů):

Tato žaloba byla k Tribunálu podána v září 2015 v návaznosti na rozhodnutí Parlamentu z 8. července 2015 poskytnout veřejnosti pouze částečný přístup ke dvěma vícesloupcovým dokumentům vztahujícím se k probíhajícím interinstitucionálním jednáním o legislativním návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o Agentuře Evropské unie pro spolupráci a vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (Europol).

3) Věci T-639/15 až T-666/15 – novináři v. Parlament (příspěvky pro poslance a jejich výdaje):

V listopadu 2015 bylo k Tribunálu podáno 29 žalob v návaznosti na rozhodnutí Parlamentu odepřít veřejnosti přístup k veškeré dokumentaci týkající se výdajů poslanců a příspěvků pro ně z důvodu ochrany soukromí a osobnosti jednotlivců.

Závěrečné poznámky

Proaktivní kroky, které Parlament podniká, pomáhají zvýšit množství a kvalitu informací, které jsou předávány široké veřejnosti prostřednictvím jeho internetových stránek. Tyto kroky jsou základním kamenem politiky transparentnosti Parlamentu.

Číselné údaje uvedené v kapitole I ukazují, že veřejný rejstřík dokumentů Parlamentu se stal důležitým nástrojem, který občanům umožňuje důkladněji a aktivněji sledovat Parlament, což prohlubuje jeho demokratický systém. Počet dokumentů, jež jsou přímo přístupné, neustále roste a transparentnost, pokud jde o úlohu Parlamentu v rozhodovacím procesu, je neustále posilována a rozvíjena.

V roce 2015 vzrostl celkový počet žádostí o přístup k dokumentům. Zároveň s tím vzrostla i složitost žádostí. Vzhledem k prudkému nárůstu počtu žádostí o přístup k vysokému nebo blíže neurčenému počtu dokumentů byl Parlament konfrontován s novou výzvou: zajistit přiměřenou rovnováhu mezi dvěma veřejnými zájmy, jež oba zasluhují být chráněny: transparentností rozhodovacího procesu a zásadou efektivnosti a řádné správy.